

Arbejdsmarkedsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K.

21. december 2007
/KK

Til medlemmer og suppleanter af folketingets arbejdsmarkedsudvalg

Sygedagpengenes varighedsbegrænsning og konsekvenser af den eksisterende sygedagpengelov

Gigtforeningen har gennem de seneste år gentagne gange gjort opmærksom på to alvorlige problemstillinger ved den eksisterende sygedagpengelov. Kernen i problemstillingerne er sygedagpengelovens varighedsbegrænsning, som har alvorlige økonomiske og psykosociale konsekvenser for en gruppe mennesker, fordi de ender i en situation uden forsørgelsesgrundlag. Vi vil med denne henvendelse fastholde opmærksomheden på problemstillingerne. Gigtforeningens rådgivning bliver hver uge kontaktet af sygemeldte mennesker, som er havnet i en urimelig og uforståelig situation som følge af sygedagpengelovens varighedsbegrænsning.

1. Sygemeldte, som er diagnostisk og behandlingsmæssigt uafklarede

For sygemeldte, som er diagnostisk og dermed behandlingsmæssigt uafklarede, er hovedproblemstillingen, at personer, der ikke har fået stillet en diagnose indenfor de første 52 uger på sygedagpenge, ikke kan forlænges – hverken efter den nye udvidelse i forbindelse med moderniseringen af sygedagpengeloven eller efter de gamle regler.

Der er her tale om en gruppe syge mennesker, som falder helt udenfor forlængelsesmulighederne. F.eks. kan det i nogle tilfælde tage over et år at stille en gigtdiagnose og få den rigtige behandling iværksat. Syge mennesker bør generelt ikke miste deres offentlige forsørgelse, før de enten er blevet raske, har fået tilkendt et fleksjob, førtidspension eller på anden måde har fået deres situation afklaret.

De allerede gennemførte stramninger omkring kommunernes opfølgning i forhold til sygedagpengemodtagere sikrer efter Gigtforeningens mening, at en ophævelse af varighedsbegrænsningen ikke vil medføre en stigning i antallet af mennesker, der ender ulykkeligt parkeret på sygedagpenge.

Efter Gigtforeningens mening, bør loven ændres, så denne gruppe mennesker ikke straffes både med sygdom og tab af forsørgelsesgrundlag.

Gigtforeningen
Gentoftegade 118
2820 Gentofte
tlf. 39 77 80 00
fax 39 65 11 96
info@gigtforeningen.dk
www.gigtforeningen.dk

Gigtforeningen er en
privat og uafhængig
organisation, som støtter
gigtforskning og arbejder
for bedre behandling
og større livskvalitet for
de 700.000 mennesker
i Danmark, der lever
med en led-, ryg- eller
muskelsygdom.

Under beskyttelse af
Hendes Majestæts
Dronning og Marquise

2. Sygemeldte, som med overvejende sandsynlighed skal i fleksjob

Sygedagpengeloven taler om forlængelse i tilfælde, hvor revalidering er overvejende sandsynlig eller forlængelse, når den sygemeldte er under behandling og skønnes inden for kortere tid at kunne genvinde arbejdsdygtigheden og genoptage "erhvervsmæssig beskæftigelse".

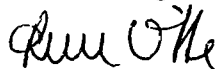
Det betyder i praksis, at der ikke er forlængelsesmulighed, såfremt du bliver syg og kommer fra en ordinær beskæftigelse, og fremtidsudsigterne er et fleksjob. Det er en praksis og en bestemmelse, som er afgørende i strid med perspektiverne for et rummeligt arbejdsmarked.

Vi opfordrer til, at loven ændres således, at det udtrykkeligt slås fast, at forlængelse kan ske, når det forventes, at den sygemeldte kan vende tilbage til arbejdsmarkedet på enten ordinære vilkår *eller* i fleksjob.

Jeg vedlægger et uddybende notat om problemstillingerne og opfordrer på det kraftigste til, at de eksisterende regler bliver behandlet politisk med henblik på at sikre syge mennesker et anstændigt forsørgelsesgrundlag.

Gigtforeningen står selvfølgelig til rådighed for uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Lene Witte

Direktør

Tlf. 39 77 80 36

lwitte@gigtforeningen.dk

www.gigtforeningen.dk

December 2007

**Uddybende notat fra Gigtforeningen om sygedagpengenes varighedsbegrænsning og konsekvenser af den eksisterende sygedagpenge-
lov**

D. 20.12.06 vedtog Folketinget en lovændring vedr. sygedagpengeloven. Baggrunden var, at regeringen og Dansk Folkeparti i forbindelse med Finanslovsaftalen for 2007 havde indgået en aftale om, at sygemeldte, som er i langvarig behandling, kan få sygedagpenge i op til tre år.

Sygemeldte kunne som udgangspunkt modtage sygedagpenge i 52 uger. Der er nu mulighed for yderligere 2 x 52 uger, hvis man er under eller venter på lægebehandling, og kommunen samtidig vurderer at vedkommende kan "genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse" indenfor de tre år.

Gigtforeningens holdning er, at der skal være lige muligheder for syge mennesker i Danmark – uanset om du er syg og på vej tilbage til dit ordinære job eller fleksjob, eller om du er syg og diagnostisk og helbredsmæssig uafklaret.

Vi mener, at man med de opfølgingsregler, som er indført på sygedagpengeområdet indenfor de seneste år, har sikret – eller har mulighed for at sikre – at mennesker ikke bliver parkeret i sygedagpengesystemet. Derfor er vores holdning også, at en ophævelse af varighedsbegrænsningen er det eneste rigtige for at sikre lige muligheder for syge mennesker i sygedagpengesystemet.

Gigtforeningen påpeger to områder, hvor sygemeldte særligt kommer i klemme i den måde forlængelsesreglerne er formuleret på med det netop vedtagne lovforslag:

Sygemeldte, som er diagnostisk og behandlingsmæssigt uafklarede

Der er mulighed for at forlænge sygedagpenge i de tilfælde, hvor den sygemeldte er under behandling og det skønnes, at den sygemeldte kan genskabe arbejdsdygtigheden indenfor nu 2 x 52 uger.

Imidlertid tager formuleringen fortsat ikke højde for de mennesker, som er syge og diagnostisk og behandlingsmæssigt uafklarede. Disse mennesker er dermed ikke i et behandlingsforløb, hvor det kan vurderes, at de indenfor forlængelsesmulighederne vil kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Personer, der ikke har fået stillet en diagnose indenfor de første 52 uger på sygedagpenge, vil normalt ikke kunne forlænges hverken efter den nye udvi-

delse eller efter de gamle regler. Denne gruppe falder altså helt udenfor forlængelsesmulighederne. Forlængelsesmulighederne bør også omfatte mennesker, som er syge og behandlingsmæssigt uafklarede. De har samme behov for den nødvendige ro til at blive rask, som var blandt argumentationerne i forhold til de diagnosticerede syge.

"Hullet" i sygedagpengeloven illustreres med al tydelighed i en landsretsdømme afsagt d. 06.11.06 (Sag 303/2005).

Sygemeldte, som med overvejende sandsynlighed skal i fleksjob

Sygedagpengeloven taler om forlængelse i tilfælde, hvor revalidering er overvejende sandsynlig eller forlængelse, når den sygemeldte er under behandling og skønnes inden for kortere tid at kunne genvinde arbejdsdygtigheden og genoptage "erhvervsmæssig beskæftigelse"

For bestemmelsen har der udviklet sig en praksis, der gør, at forlængelse af sygedagpenge kun kan finde sted, hvis det er overvejende sandsynligt, at den sygemeldte vil kunne genoptage arbejdet på ordinære vilkår. Der er med lovændringen ikke tålt en ændring i denne fortolkning. Erhvervsmæssig er således som udgangspunkt ordinær beskæftigelse, hvis dette var den beskæftigelse, personen havde forud for sygdommen. Var personen forud for sygdommen i et fleksjob, antages det (i Arbejdsdirektoratet), at den erhvervsmæssige beskæftigelse er ansættelsen i fleksjobbet.

Det betyder i praksis, at der ikke er forlængelsesmulighed, såfremt du bliver syg og kommer fra en ordinær beskæftigelse og fremtidsudsigterne er et fleksjob. Det er en praksis og en bestemmelse, som er afgørende i strid med perspektiverne for et rummeligt arbejdsmarked.

Da varighedsbegrænsningen blev indsat i sygedagpengeloven i 1989 fandtes fleksjob ikke. Der var kun to muligheder; enten at den sygemeldte blev (helt) rask, eller at den sygemeldte fik pension. De personer, der i dag er berettiget til fleksjob var efter de tidligere regler berettiget til førtidspension.

Loven bør ændres således, at det udtrykkeligt fremgår, at forlængelse kan ske, uanset om der er overvejende sandsynlighed for, at tilbagevenden til arbejdsmarkedet vil ske på ordinære vilkår eller i et fleksjob.

Generelt om varighedsbegrænsningen

Varighedsbegrænsningen rammer hvert år ca. 5000 mennesker

Varighedsbegrænsningen rammer hvert år ca. 5000 mennesker. Beskæftigelsesministeriet har vurderet i forbindelse med lovforslaget udarbejdelse, at det vedtagne forslag med en yderligere forlængelsesmulighed på 52 uger vil hjælpe 400 mennesker. Det er mindre end 10 % af den samlede gruppe!

I perioden 2002 til 2004 er mellem 4.300 og 5.250 personer hvert år blevet ramt af varighedsbegrænsningen. Dvs. at deres sygedagpenge er stoppet fordi de har opbrugt retten til dagpenge, uden at de er blevet raske eller overgået til anden permanent ydelse (revalidering, fleksjob eller pension).

PTU og Gigtforeningen har fået lavet en undersøgelse hos Danmarks Statistik, der viser hvad der sker med de personer, der falder for varighedsbegrænsningen. Undersøgelsen omfatter 1309 personer, som i første halvår af 2001 faldt for varighedsbegrænsningen. Der er en tendens til, at risikoen for at miste sygedagpengene på grund af varighedsbegrænsningen stiger med alderen, hvilket er forventeligt. Til gengæld er der ingen nævneværdig forskel mellem mænd og kvinder. Ca. halvdelen af personerne, der falder for varighedsbegrænsningen er gift, hvilket bringer dem i farezonen for at ende helt uden indkomst.

Varighedsbegrænsningen virker ikke til at få sygemeldte tilbage på arbejdsmarkedet

Undersøgelsen viste, at kun 16 % af de personer der mistede sygedagpengene på grund af varighedsbegrænsningen i 2002 var kommet tilbage i erhverv i betydeligt omfang i 2004.

20 % var kommet i erhverv i beskedent omfang.

64 % af personerne var ikke eller stort set ikke kommet i erhverv i året efter, at de var faldet for varighedsbegrænsningen.

Varighedsbegrænsningen rammer hårdt og uventet

Når en person mister sygedagpengene på grund af varighedsbegrænsningen, er vedkommende berettiget til at modtage kontanthjælp. Denne ydelse er afhængig af personens egne og ægtefællens økonomiske forhold. Ca. 1/6 af de personer, der falder for varighedsbegrænsningen, modtager hverken sociale ydelser eller anden indkomst i perioden efter, at de er faldet for varighedsbegrænsningen. Dette er en urimelig økonomisk situation for mennesker, som på grund af svær sygdom ikke kan opretholde et selvstændigt forsørgelsesgrundlag. Dertil kommer, at bekymringen for at miste sit forsørgelsesgrundlag påvirker sygeforløbet negativt.

Det er ikke muligt at forsikre sig mod dette indtægtstab. Personer, som er arbejdsløshedsforsikret, og som har ulykkesforsikring og pensionsforsikring med invalidedækning, er ikke dækket for det indtægtstab, der opstår, når sygedagpengene forsvinder.

Det er afgørende nødvendigt, at der sikres syge mennesker et forsørgelsesgrundlag, som ikke er ægtefælleafhængig.